

Udskriftsdato: 20. december 2025

VEJ nr 9682 af 29/06/2016 (Historisk)

Vejledning om de øvre grænser for den samlede hjælp (kontanthjælpsloftsvejledningen)

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, j.nr. 16/08999

Senere ændringer til forskriften

VEJ nr 10322 af 20/12/2016

Vejledning om de øvre grænser for den samlede hjælp (kontanthjælpsloftsvejledningen)

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Persongrupper
 - 2.1. Personer, der ikke omfattes af kontanthjælpsloftet
3. Samlivsafgørelser
 - 3.1. Tilfælde hvor der allerede er taget stilling til, om en person anses for enlig eller samlevende
 - 3.2. Tilfælde hvor kommunen skal træffe afgørelse efter lovens § 25 b, stk. 8
4. Loftsindplacering
5. Ydelser der indgår i beregningen af den samlede hjælp
6. Ydelser mv. der ikke indgår i den samlede hjælp under loftet
7. Beregning og nedsættelse
 - 7.1. Månedsmodellen
 - 7.2. Foreløbig beregning af loftet
 - 7.3. Ny beregning af loftet
 - 7.4. Endelig beregning af loftet
 - 7.5. Ændret beregning
8. Tilbagebetaling og opkrævning
9. Fordelingen af opgaver mellem kommunerne og Udbetaling Danmark og videregivelse af oplysninger
10. Generel vejledning om loftet inden den 1. oktober 2016

1. Indledning

Kontanthjælpsloftet er blevet indført med Folketingets vedtagelse af L 113 2015/2016 (lov nr. 296 af 22. marts 2016 om ændring af lov om aktiv socialpolitik, lov om individuel boligstøtte, integrationsloven og forskellige andre love). Kontanthjælpsloftet betyder, at der er en øvre grænse for, hvor meget den enkelte kan modtage i alt i integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp og særlig støtte efter § 34 i lov om aktiv socialpolitik og boligstøtte efter lov om individuel boligstøtte.

Loven trådte i kraft den 1. april 2016, og reglerne om kontanthjælpsloftet har virkning fra den 1. oktober 2016.

Baggrunden for kontanthjælpsloftet er beskrevet i bemærkningerne til lovforslaget (L 113 2015/2016). Kontanthjælpsloftet har til formål, at modtagere af integrationsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp skal have en større økonomisk gevinst ved at tage et job til en månedsløn i den lave ende af lønskalaen, når der tages højde for, hvad de samlet set kan modtage i integrationsydelse, uddannelses-

hjælp eller kontanthjælp og særlig støtte efter § 34 i lov om aktiv socialpolitik, boligstøtte efter lov om individuel boligstøtte, tilskud til daginstitutionsbetaling, børne- og ungeydelse samt børnetilskud, og at ingen kan få den samlede ydelse reduceret med mere end summen af særlig støtte og boligstøtte. Således nedsættes integrationsydelsen, uddannelseshjælpen eller kontanthjælpen og de børnerelaterede ydelser ikke.

For personer, der har en vis beskæftigelse, begrænses loftets virkning, så ydelserne omfattet af loftet fortsat kan modtages helt uden nedsættelse eller med en mindre nedsættelse.

Bestemmelserne om de øvre grænser for den samlede hjælp, beregningen af nedsættelsen af hjælpen samt opgavefordelingen mellem kommunerne og Udbetaling Danmark, fremgår af i §§ 25 b-e, § 34 og § 98 i lov om aktiv socialpolitik og § 42 a i lov om individuel boligstøtte.

Bekendtgørelse nr. 879 af 28. juni 2016 om beregning af den samlede hjælp efter § 25 b i lov om aktiv socialpolitik og fordelingen af opgaver mellem kommunen og Udbetaling Danmark efter § 25 d i lov om aktiv socialpolitik (kontanthjælpsloftsbekendtgørelsen) uddyber nærmere lovens bestemmelser om beregningsreglerne for kontanthjælpsloftet og reglerne om opgavefordeling og klageadgang til henholdsvis kommunerne og Udbetaling Danmark. En overordnet beskrivelse af reglerne om kontanthjælpsloftet fremgår også af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings startvejledning af 22. marts 2016 om Jobreform fase 1 til kommunerne.

I vejledningen omtales lov om aktiv socialpolitik også som "loven", mens de øvre grænser for den samlede hjælp omtales som "loftet" og "kontanthjælpsloftet". Loftsstørrelser og satser i vejledningen er anført i 2016-niveau.

2. Persongrupper

Alle personer, som modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp, er omfattet af et individuelt loft. Der er 23 forskellige loftsstørrelser afhængigt af personens samlede ydelsesbeløb, af hvorvidt modtagerne af hjælp er enlige eller gifte/samlevende, og af hvorvidt de har forsørgelsespligt over for børn, og i givet fald også antallet af børn.

Ved loftsindplaceringen på en af de 23 loftsstørrelser af personer sondres der grundlæggende mellem personer, der har forsørgelsespligt over for børn, og personer, der ikke har forsørgelsespligt over for børn.

For forsørgere fyldt 30 år, der modtager kontanthjælp, er det alene en betingelse for at modtage forsørgersats, at personen har forsørgelsespligt over for et barn.

For andre forsørgere i kontanthjælpssystemet er det som udgangspunkt en betingelse for at modtage forsørgersats, at personen forsørger eget barn i hjemmet. Dette gælder dog ikke for personer, der har en dokumenteret psykisk lidelse, der er diagnosticeret som skizofreni, skizotypisk sindslidelse, vedvarende psykotisk tilstand, korterevarende psykotisk tilstand, skizoaffektiv lidelse, uspecificeret ikke organisk betinget psykose og emotionelt ustabil personlighedsstruktur af borderlinetype, og har forsørgelsespligt over for børn, jf. § 23, stk. 2, nr. 4, og § 25, stk. 3, nr. 4, i loven.

Personer under 30 år, der alene har en dokumenteret bidragspligt over for et barn, der ikke bor i hjemmet, kan ikke modtage forsørgersats. Disse uddannelses- eller kontanthjælpsmodtagere kan i stedet få et månedligt tillæg, der svarer til det fastsatte bidrag, dog højst normalbidraget. Personer under 30 år med en dokumenteret bidragspligt over for et barn vil være omfattet af loftsstørrelserne for forsørgere, idet bidragstillægget indgår i den samlede hjælp under loftet. Uddannelses- eller kontanthjælp, aktivitets-tillæg eller barselstillæg og månedligt tillæg til børnebidrag kan samlet højst udgøre et beløb svarende til forsørgersatsen for kontanthjælpsmodtagere fyldt 30 år (14.575 kr. - 2016-niveau), jf. lovens § 23, stk. 3 og § 25, stk. 4, i loven.

Såfremt en person under 30 år med en dokumenteret bidragspligt over for børn har et samlet ydelsesløb svarende til forsørgersatsen for kontanthjælpsmodtagere fyldt 30 år, vil personen være omfattet af lofterne for forsørgere i § 25 b, stk. 1, i loven.

Det er således selve forsørgelsespligten, der er afgørende for indplacering på forsørgerlofterne og ikke, hvor barnet har bopæl.

Loftsstørrelserne for ægtefæller og samlevende er lavere end for enlige, idet ægtefæller og samlevende har nogle økonomiske fordele ved den fælles husførelse og fordelingen af udgifterne i hjemmet mellem to personer. Se nærmere om kommunens afgørelser om samliv forud for indplacering på loftsstørrelse i afsnit 3. Kontanthjælpsloftet er individuelt, hvilket betyder, at det ikke vil være muligt at overføre uudnyttet plads under loftet mellem ægtefæller/samlevende.

Forrevalidender modtager hidtidig ydelse og kan derfor modtage hjælp efter §§ 22-25. De vil være omfattet af loftet, hvis deres ydelse er integrationsydelse efter § 22, uddannelseshjælp efter §§ 23 og 24 eller kontanthjælp efter § 25.

Se endvidere afsnit 4. om loftsindplacering.

2.1. Personer, der ikke omfattes af kontanthjælpsloftet

Det er alene personer, der modtager kontanthjælp m.v. efter §§ 22-25 i lov om aktiv socialpolitik, der er omfattet af kontanthjælpsloftet.

Personer, der modtager hjælp efter lovens § 27 (hjælp til personer, der har nået efterlønsalderen, og som ikke kan få social pension på grund af betingelserne om optjening) og personer, der modtager hjælp efter lovens § 27 a (supplerende hjælp til brøk-førtidspensionister), er således ikke omfattet af kontanthjælpsloftet.

3. Samlivsavgørelser

For at kunne indplacere ugifte personer under enten lofterne for samlevende (og gifte) eller lofterne for enlige skal kommunen efter lovens § 25 b, stk. 8, træffe afgørelse om, hvorvidt disse personer kan anses for samlevende eller enlige ud fra de samme vurderingsprincipper, som Udbetaling Danmark anvender i forbindelse med afgørelser om at betragte en person som samlevende eller enlig i relation til børnetilskud til enlige.

Der er ikke tale om, at kommunens afgørelser om samliv i relation til kontanthjælpsloftet træffes efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. Kommunens samlivsavgørelser i relation til loftet træffes efter lov om aktiv socialpolitik, men når kommunen træffer disse afgørelser, skal det ske efter de samme vurderingsprincipper og praksis, der anvendes i forbindelse med tildeling af børnetilskud til enlige.

3.1. Tilfælde hvor der allerede er taget stilling til, om en person anses for enlig eller samlevende

Personer, der modtager ordinært børnetilskud, anses som enlige i relation til indplacering på loftet, ligesom personer, der i forbindelse med indplacering på satsen for ikke-enlige forsørgere på integrationsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp for personer under 30 år, eller får hjælpen beregnet efter lovens § 26, stk. 2, anses for samlevende i relation til indplacering på loftet.

Det betyder, at personer, der modtager hjælp efter lov om aktiv socialpolitik § 22, stk. 2, nr. 1, § 23, stk. 2, nr. 1, eller § 25, stk. 3, nr. 1, anses for enlige. Det betyder samtidig, at personer, der modtager hjælp efter lov om aktiv socialpolitik § 22, stk. 2, nr. 2, § 23, stk. 2, nr. 2, eller § 25, stk. 3, nr. 2, anses for samlevende.

Det fremgår derfor af lovens § 25 b, stk. 9, at der for disse personer ikke skal træffes en afgørelse efter § 25 b, stk. 8, om at anse en person for enlig eller samlevende, da der allerede er taget stilling hertil i forbindelse med indplacering på sats eller ved ansøgning om børnetilskud.

I de situationer, hvor Udbetaling Danmark ikke har truffet afgørelse i relation til børnetilskud om, hvorvidt en forsørger kan anses for enlig, træffer kommunen allerede efter de hidtil gældende regler afgørelser om, hvorvidt forsørgere i kontanthjælpssystemet kan anses for enlige forsørgere eller samlevende forsørgere. Dette sker dels i de situationer, hvor Udbetaling Danmark endnu ikke har truffet afgørelse om ret til ekstra børnetilskud, men hvor det anses for sandsynligt, at Udbetaling Danmark træffer afgørelse om, at personen har ret til ekstra børnetilskud (enlig), og hvor kommunen på det grundlag skal udbetale satsen for enlige forsørgere, jf. lovens § 89, stk. 3, dels hvor personen ikke kan få børnetilskud grundet bopælstid i landet eller barnets anbringelse uden for hjemmet, jf. lovens § 22, stk. 3, § 23, stk. 5, og § 25, stk. 6. I disse tilfælde vurderer kommunen således forud for Udbetaling Danmarks udbetaling af ekstra børnetilskud, hvorvidt en person er enlig eller samlevende.

Desuden skal kommunerne med indførelsen af integrationsydelsen træffe afgørelse om samliv eller ej for samlevende (uanset om de er forsørgere), hvor den ene person i parret modtager integrationsydelse og den anden person i parret modtager uddannelses- eller kontanthjælp til brug for evt. samberegning af hjælpen til de to samlevende, jf. lovens § 26, stk. 2.

3.2. Tilfælde hvor kommunen skal træffe afgørelse efter lovens § 25 b, stk. 8

Kommunen skal, når den træffer afgørelse efter lovens § 25 b, stk. 8, anvende definitionerne for enlige og samlevende, således som begreberne vurderes i forhold til børnetilskudsområdet.

Børnetilskudslovens skelnen mellem samlevende og enlige er nærmere defineret i vejledning nr. 10177 af 11. oktober 2007 om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag. Efter denne vejledning betragtes en person som samlevende, når personen har fælles husførelse med en anden person, som det er muligt at indgå ægteskab med. Vurderingen af, om en person er enlig eller samlevende efter lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag, beror på en konkret vurdering af forholdene i den konkrete sag.

Som udgangspunkt er to personer, der lever sammen på fælles bopæl, samlevende, mens to personer, der lever hver for sig, er enlige. I særlige tilfælde kan to personer, der har samme bopæl, betragtes som enlige, mens to personer, der lever hver for sig, kan betragtes som samlevende. Det betragtes som fælles husførelse, når man samlet set har de samme økonomiske og praktiske fordele, som gifte og samlevende har ved at være to om at betale faste og løbende udgifter og ved at være to om at udføre det praktiske arbejde i hjemmet.

Om personen er enlig eller samlevende afhænger altså af, hvor mange økonomiske og praktiske fordele personen har ved at have et forhold til en anden person. Udover at have fælles husførelse, skal man også kunne indgå ægteskab efter dansk ret med personen for at blive betragtet som samlevende. Det er nok, at det er muligt, at man kan indgå ægteskab med hinanden. Det gælder også, selvom det er to personer af samme køn.

Det betyder samtidig, at man ikke - i lovens forstand - kan være samlevende med sine børn, søskende forældre eller bedsteforældre. Det er, fordi ægteskab ikke må indgås mellem slægtninge i ret op- og nedstigende linje eller mellem søskende.

Efter vejledning om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag kan personer godt dele bolig med en anden person uden at blive anset for samlevende i et ægteskabslignende forhold, men det er en betingelse, at personerne lever meget adskilt både økonomisk og i forhold til det praktiske arbejde i hjemmet.

For yderligere information om begrebet enlig i relation til børnetilskudsloven kan der henvises til <http://star.dk/da/Ydelser-og-ferie/Boligstoette-boernetilskud-hjaelp-i-saerlige-tilfaelde/Boernetilskud/Boernetilskud-til-enlige-forsoergere.aspx>.

Kommunens afgørelse efter lovens § 25 b, stk. 8, skal træffes under iagttagelse af de forvaltningsretlige principper og regler, herunder officialmaksimen, partshøring og skriftligt begrundede afgørelser.

I de tilfælde, hvor kommunen inden loftsindplacering skal træffe en selvstændig afgørelse om samlivsstatus, jf. ovenfor, skal kommunen efter de forvaltningsretlige regler og principper først have givet ansøgeren mulighed for at kommentere, korrigere og supplere sagens oplysninger til sagen. Ansøgeren skal derfor parthøres efter forvaltningslovens § 19 i disse tilfælde.

Den person, som vurderes at være samlevende med ansøgeren, vil derimod ikke skulle parthøres, da den pågældende ikke pålægges forsørgelsespligt eller på anden måde forpligtes af afgørelsen om ansøgerens kontanthjælpsloft, da kontanthjælpsloftet er individuelt. Ansøgeren om hjælp skal efter anmodning fra kommunen tilvejebringe de nødvendige oplysninger til sagens behandling.

4. Loftsindplacering

Kommunen indplacerer personer, der modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, under de loftsstørrelser, der er anført i lovens § 25 b, stk. 1-4. Det er personens samlede ydelsesbeløb, samt hvorvidt personen er enlig eller gift/samlevende, og hvorvidt personen har forsørgelsespligt over for børn og i givet fald også antallet af børn, der er afgørende for loftsindplaceringen.

Uddannelseshjælpsmodtagere og kontanthjælpsmodtagere, der modtager hjælp inklusiv eventuelt aktivitets-, barsels- eller bidragstillæg, der bringer dem op på et samlet ydelsesbeløb svarende til kontanthjælps-satserne for personer, der er fyldt 30 år, jf. § 25, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik, indplaceres på loftsstørrelserne i lovens § 25 b, stk. 1, nr. 1-5, hvis størrelse afhænger af, om ydelsesmodtageren er forsørger, hvor mange børn personen har, og om personen er enlig eller gift/samlevende.

Kontanthjælpsmodtagere under 30 år, som ikke via diverse tillæg opnår et ydelsesniveau svarende til kontanthjælps-satserne for personer fyldt 30 år, indplaceres på loftsstørrelserne i lov om aktiv socialpolitik § 25 b, stk. 2, nr. 1-6, hvis størrelse afhænger af, om personen er forsørger, antallet af børn og om personen er enlig eller gift/samlevende.

Loftsstørrelserne i lovens § 25 b, stk. 3, nr. 1-6, omfatter uddannelseshjælpsmodtagere, som ikke via aktivitets-, barsels- eller bidragstillæg opnår et ydelsesniveau svarende til kontanthjælps-satserne for personer fyldt 30 år, integrationsydelsesmodtagere samt uddannelseshjælpsmodtagere og kontanthjælpsmodtagere, der er gift eller samlevende med en integrationsydelsesmodtager, og derfor får nedsat deres hjælp efter lovens § 26, stk. 2, og som ikke er omfattet af loftsstørrelserne i lovens § 25 b, stk. 4, nr. 1-6. Loftsstørrelsen i lovens § 25 b, stk. 3, afhænger af, om ydelsesmodtageren er forsørger, hvor mange børn personen har, og om personen er enlig eller gift/samlevende.

Giftede integrationsydelsesmodtagere samt uddannelseshjælpsmodtagere og kontanthjælpsmodtagere, der er gift med en integrationsydelsesmodtager, og hvor ægteparret har fået nedsat hjælpen efter lovens § 13 f, stk. 3 og 4, som følge af manglende opfyldelse af kravet om 225 timers ordinært ustøttet arbejde, er omfattet af loftsstørrelserne i lovens § 25 b, stk. 4, nr. 1-6, hvor indplaceringen er afhængig af, om personen er den ægtefælle, der får nedsat hjælpen efter 225-timersreglen eller ikke, samt forsørgelsespligt over for et eller flere børn.

Personer, der skifter status midt i en kalendermåned, får ændret deres loftsstørrelse for den første hele kalendermåned efter ændringen, jf. lovens § 25 c, stk. 7. Dog således at personen stilles bedst muligt i relation til indplacering på loftsstørrelse i den måned, hvor ændringen indtræder. For at personen stilles

bedst muligt skal personen have den loftsstørrelse, der medfører størst mulig udbetaling i den pågældende kalendermåned.

	Gift og samlevende personer, som har forsørgelsespligt over for et barn	Gift og samlevende personer, som har forsørgelsespligt over for to eller flere børn	Gift og samlevende personer, som ikke er forsørgere	Enlige personer, som har forsørgelsespligt over for et barn	Enlige personer, som har forsørgelsespligt over for to eller flere børn	Enlige personer, som ikke er forsørgere
1. Modtagere af uddannelses- eller kontanthjælp svarende til voksensats (Personer, som modtager hjælp efter §§ 23-25 med et beløb svarende til satserne i § 25, stk. 2)	14.575 kr.		10.968 kr.	15.196 kr.	15.554 kr.	13.265 kr.
2. Modtagere af kontanthjælp på ungesats (Personer under 30 år, som modtager hjælp efter § 25, stk. 3, og som ikke er omfattet af nr. 1)	12.444 kr.	12.321 kr.	9.452 kr.	14.896 kr.	15.254 kr.	10.154 kr.
3. Modtagere af integrationsydelse og uddannelseshjælp (Personer, der modtager hjælp efter §§ 22-24, eller som får beregnet hjælp efter § 26, stk. 2, og som ikke er omfattet af nr. 1)	11.867 kr.	11.707 kr.	9.057 kr.	14.172 kr.	14.530 kr.	9.754 kr.
	Den ægtefælle, der ikke får hjælpen nedsat, og som har forsørgelsespligt over for et barn	Den ægtefælle, der ikke får hjælpen nedsat, og som har forsørgelsespligt over for to eller flere børn	Den ægtefælle, der ikke får hjælpen nedsat, og som ikke er forsørger	Den ægtefælle, der får hjælpen nedsat, og som har forsørgelsespligt over for et barn	Den ægtefælle, der får hjælpen nedsat, og som har forsørgelsespligt over for to eller flere børn	Den ægtefælle, der får hjælpen nedsat, og som ikke er forsørger
4. Ægtefæller, hvor en eller begge modtager integrationsydelse, og som ikke opfylder 225 timers kravet Ægtefæller omfattet af § 13 f, stk. 3 og 4)	9.087 kr.	9.154 kr.	6.118 kr.	6.865 kr.	6.932 kr.	5.077 kr.

5. Ydelser der indgår i beregningen af den samlede hjælp

Lovens § 25 b, stk. 5, angiver en udtømmende opregning af de ydelser, der indgår i beregningen af den samlede hjælp (loftsberegningen). I kontanthjælpsloftsbekendtgørelsens § 2, stk. 2, er de ydelser, der indgår i beregningen af den samlede hjælp uddybet nærmere.

De ydelser, der indgår under loftet, jf. kontanthjælpsloftsbekendtgørelsens § 2, stk. 2, er:

- integrationsydelse efter § 22 i lov om aktiv socialpolitik
- uddannelseshjælp efter § 23 i lov om aktiv socialpolitik
- kontanthjælp efter § 25 i lov om aktiv socialpolitik

- aktivitetstillæg og barselstillæg efter § 24 og § 25, stk. 7-12, i lov om aktiv socialpolitik
- bidragstillæg efter § 23, stk. 3, og § 25, stk. 4, i lov om aktiv socialpolitik
- særlig støtte efter § 34 i lov om aktiv socialpolitik
- boligstøtte efter kapitel 1-9 i lov om individuel boligstøtte

I beregningen indgår hjælpen efter §§ 22-25 i lov om aktiv socialpolitik, det vil sige hjælpen, før der er betalt skat, ATP-bidrag mv. Individuelle skatteforhold som f.eks. fradrag påvirker derfor ikke beregningen. Særlig støtte efter lovens § 34 og boligstøtte efter lov om individuel boligstøtte er skattefri.

Alle ydelserne indgår med de beløb, som ville være udbetalt, hvis ydelsen ikke var nedsat eller ophørt på baggrund af en sanktion efter lovens §§ 36-43, eller manglende opfyldelse af 225-timersreglen for ugifte, jf. § 13 g i loven. Det betyder, at en lavere udbetaling af hjælp efter §§ 22-25 på grund af sanktioner, der medfører ophør af, fradrag i eller nedsættelse af hjælpen ikke medfører, at der bliver mulighed for at opnå mere særlig støtte og boligstøtte. Nedsættelse af hjælpen som følge af manglende opfyldelse af 225-timersreglen for ugifte medfører heller ikke, at der bliver plads til mere særlig støtte eller boligstøtte under loftet.

Hvis hjælpen til en ægtefælle er bortfaldet eller nedsat som følge af 225-timersreglen for ægtepar, indgår ydelsen dog med det beløb, som ydelsen udgør efter nedsættelsen eller bortfaldet, i beregningen af den samlede hjælp. Det betyder, at der bliver mere plads under loftet til boligstøtte.

Særlig støtte efter lovens § 34 til høje boligudgifter eller stor forsørgerbyrde indgår i beregningen af den samlede hjælp, jf. lovens § 25 b, stk. 5, nr. 2. Er den særlige støtte nedsat som følge af sanktioner efter lov om aktiv socialpolitik, indgår den særlige støtte på tilsvarende måde med det beløb, som ydelsen udgør inden nedsættelse som følge af sanktioner efter lov om aktiv socialpolitik.

Endelig indgår boligstøtte, dvs. boligsikring og boligydelse, efter kapitel 1-9 i lov om individuel boligstøtte i beregningen af den samlede hjælp, jf. § 25 b, stk. 5, nr. 3. Boligstøtte ydes til husstanden, men udbetales til den person i husstanden, som har indgivet ansøgningen om boligstøtte, hvilket typisk vil være den person, der fremgår af lejekontrakten.

Uanset hvem i husstanden boligstøtten udbetales til, indgår boligstøtten efter lovens § 25 b, stk. 6, i beregningen af den samlede hjælp til en modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, der er medlem af husstanden, og som er fyldt 18 år. Loftet er individuelt. Boligstøtten indgår derfor med en forholdsmæssig andel af den samlede støtte for hvert husstandsmedlem, der er fyldt 18 år. Er der således to medlemmer af husstanden, der er fyldt 18 år - eksempelvis en modtager af kontanthjælp og dennes ægtefælle - indgår boligstøtten med halvdelen af den udbetalte boligstøtte i beregningen af den samlede hjælp.

For særlig støtte efter lovens § 34 og boligstøtte efter lov om individuel støtte gælder det, at disse ydelser indgår med de beløb, som ydelserne udgør inden nedsættelsen som følge af loftet.

6. Ydelser mv. der ikke indgår i den samlede hjælp under loftet

Det fremgår af kontanthjælpsloftsbekendtgørelsens § 2, stk. 3, at følgende ydelser m.v. ikke indgår i beregningen af den samlede hjælp:

- 1) Fradrag pr. udført arbejdstime og det fradragsfrie beløb på 24.336 kr. for personer, der deltager i en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse efter lovens § 31, og fradragsfri beløb fastsat i medfør af § 110 i loven.
- 2) Danskstillæg efter lovens § 22, stk. 4-8, og tilsvarende beløb til en ægtefælle eller samlever, jf. § 26, stk. 2, i loven.
- 3) Særlig støtte efter lovens § 34 og boligstøtte efter lov om individuel boligstøtte, hvis den gives til boliger, hvor en person i husstanden

- a) er omfattet af boligstøttere reglerne for stærkt bevægelseshæmmede,
- b) er omfattet af boligstøttere reglerne for personer, der modtager døgnhjælp efter lov om social service,
- c) er visiteret til og anvist en almen ældrebolig eller lignende boligtype, jf. § 14, stk. 6, nr. 1-5, i lov om individuel boligstøtte, på grund af en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse eller
- d) modtager boligydelse og er anvist en almen ældrebolig eller lignende boligtype, jf. § 14, stk. 4, i lov om individuel boligstøtte, af kommunen.

Arbejdsindtægter og andre indtægter trækkes fra i integrationsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp, jf. lovens § 30. Disse indtægter indgår ikke under loftet, men giver yderligere plads under loftet til særlig støtte og boligstøtte. Modtageren af kontanthjælp m.v., som får en supplerende hjælp, vil dermed få plads under loftet til, at modtageren kan beholde mere af boligstøtte og særlig støtte (som er skattefri). På den måde betyder en forøgelse af arbejdsindtægter m.v. ved siden af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, at der bliver yderligere plads under loftet til særlig støtte og boligstøtte

Efter lovens § 31, stk. 1, ser kommunen ved beregningen af integrationsydelse, uddannelses- og kontanthjælp bort fra 25,74 kr. (2016-niveau) pr. udført arbejdstime. Efter lovens § 31, stk. 2, fradrager kommunen ikke arbejdsindtægter på op til 24.336 kr. (2016-niveau) pr. år i hjælpen for personer, der deltager i en særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse. Ved beregningen af den samlede hjælp efter lovens § 25 b, stk. 5, jf. stk. 7, nedsættes den samlede hjælp med det beløb, der efter lovens § 31 ses bort fra ved beregningen af integrationsydelse, uddannelses- og kontanthjælp. Det særlige fradragsfri beløb pr. udført arbejdstime, dvs. det timebeløb personen kan modtage, uden at der sker fradrag i hjælpen efter lovens §§ 22-25, indgår således ikke under loftet for den samlede hjælp og kan derfor supplere hjælpen. Tilsvarende gælder for arbejdsindtægter på op til 24.336 kr. (2016-niveau) pr. år for unge med særlige behov, der deltager i en særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse.

Efter lovens § 110, stk. 2, kan beskæftigelsesministeren fastsætte regler om forsøg, hvor udsatte kontanthjælpsmodtagere får mulighed for lempeligere fradrag i hjælpen for arbejdsindtægter. Det medfører, at der kan ses bort fra et beløb, der er højere end 25,74 kr. (2016-niveau) pr. udført arbejdstime ved fradrag af arbejdsindtægten i hjælpen, således som det fremgår af § 31, stk. 1, i lov om aktiv socialpolitik. Efter bekendtgørelse nr. 473 af 25. maj 2016 om forsøg på beskæftigelsesområdet bliver der bl.a. gennemført forsøg for særlig udsatte kontanthjælpsmodtagere, som får foretaget et lempeligere fradrag for arbejdsindtægter i kontanthjælpen. Disse lempeligere timefradrag i forbindelse med forsøg på beskæftigelsesområdet, der fastsættes med hjemmel i lovens § 110, ses der tilsvarende bort fra ved beregningen af den samlede hjælp efter § 25 b, stk. 5, jf. stk. 7. Efter forsøgsbekendtgørelsens § 7 kan de udsatte integrationsydelses- eller kontanthjælpsmodtagere, formidles et ordinært job af kortere varighed - evt. som dag til dag-formidling - med lempeligere fradrag for lønindtægten i integrationsydelsen eller kontanthjælpen. Det forhøjede timefradrag udgør 85 kr. pr. udført arbejdstime. Det forhøjede timefradrag pr. udført arbejdstime bevares ved beregning af hjælp til et ægtepar.

De beløb, der efter §§ 31 og 110 i loven kan ses bort fra, kan således beholdes ud over loftet.

Dansktillægget, der efter ansøgning ydes til personer, der modtager integrationsydelse, og som har bestået Prøve i Dansk 2 eller tilsvarende eller højere prøve i dansk, jf. lovens § 22, stk. 4-8, indgår ikke under loftet. Det samme gælder for tilsvarende beløb, som beregnes efter lovens § 26, stk. 2, til en ægtefælle eller samlever til en integrationsydelsesmodtager. Dansktillægget kan således supplere hjælpen.

Endelig indgår særlig støtte efter lovens § 34 og boligstøtte efter lov om individuel boligstøtte ikke i beregningen af den øvre grænse (loftet) for den samlede hjælp, hvis den gives til boliger, hvor en person i husstanden:

- a) er omfattet af boligstøttere reglerne for stærkt bevægelseshæmmede,

- b) er omfattet af boligstøttereglerne for personer, der modtager døgnhjælp efter lov om social service,
- c) er visiteret til og anvist en almen ældrebolig eller lignende boligtype, jf. § 14, stk. 6, nr. 1-5, i lov om individuel boligstøtte, på grund af en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, eller
- d) modtager boligydelse og er anvist en almen ældrebolig eller lignende boligtype, jf. § 14, stk. 4, i lov om individuel boligstøtte, af kommunen.

De nævnte undtagelser gælder, uanset om det er modtageren af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp eller en anden i dennes husstand, der opfylder de nævnte betingelser.

Der kan være husstande, som opfylder betingelserne for ovenstående former for boligstøtte, som hidtil ikke har haft anledning til at ansøge om boligstøtte efter ovenstående regler, fordi boligstøtten i forvejen beregnes efter andre gunstige regler. Såfremt en kontanthjælpsmodtager m.v., der bor i en sådan husstand, mister særlig støtte eller boligstøtte, vil husstanden kunne indgive ansøgning om boligstøtte efter ovenstående regler, og derved blive omfattet af undtagelsen, såfremt de i øvrigt opfylder betingelserne herfor.

7. Beregning og nedsættelse

7.1. Månedsmodellen

Integrationsydelse, uddannelseshjælp, kontanthjælp og særlig støtte udbetales månedligt bagud, mens boligstøtte udbetales månedligt forud. Beregningsmetoden med både en foreløbig og en ny beregning af loftet er nødvendig for at kunne medregne boligstøtten, der udbetales månedsvis forud, og samtidig tage højde for eventuelle arbejdsindtægter, der først kendes den efterfølgende måned. Beregningsmetoden minimerer således størrelsen og antallet af tilbagebetalingskrav.

Boligstøttesystemet er den 1. januar 2016 ændret fra en kalenderårsmodel til en månedsmodel. Efter de nye boligstøtteregler anvendes indkomstoplysninger fra indkomstregisteret direkte i forbindelse med indtægtsreguleringen af boligstøtte. Det betyder, at Udbetaling Danmark udbetaler boligstøtte på baggrund af en foreløbig beregning ved månedens start. Udbetalingen genberegnes, når de faktiske oplysninger i indkomstregisteret foreligger ca. to måneder efter udbetalingen af boligstøtte. Derudover sker der én gang årligt en endelig efterregulering, hvor der tages endeligt højde for alle indkomster, herunder de eventuelle indkomster som ikke indberettes til indkomstregisteret i løbet af året.

Loftsberegningen følger boligstøttens månedsmodel; reglerne om beregning og nedsættelse fremgår af lovens §§ 25 b-d og kontanthjælpsloftsbekendtgørelsens §§ 3-8.

Nedsættelsen foretages først fuldt ud i særlig støtte efter lovens § 34 og herefter i boligstøtten. Nedsættelsen i den særlige støtte foretages først i den del af den særlige støtte, som udbetales med tilbagebetalingspligt, jf. lovens § 92, stk. 1, 1. pkt., ligesom nedsættelsen i boligstøtten foretages først i den del af boligstøtten, som er ydet som lån. Nedsættelsen i boligstøtten foretages også, selv om boligstøtten ikke udbetales til den person, der modtager hjælp efter §§ 22-25 i lov om aktiv socialpolitik, jf. kontanthjælpsloftsbekendtgørelsens § 4, stk. 4 og 5.

Boligstøtten indgår i beregningen med en forholdsmæssig andel i den samlede støtte, herunder tilskud og lån, i forhold til antallet af husstandsmedlemmer, der er fyldt 18 år. Resterende boligstøtte efter fordeling, der ikke kan deles ligeligt med hele kroner mellem husstandsmedlemmerne, indgår ikke i beregningen. Lån, som modtageren har givet afkald på, indgår ikke i beregning af nedsættelsen.

Personer, der modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp efter lovens §§ 22-25, er som udgangspunkt omfattet af kontanthjælpsloftet med det samme. Første beregning og nedsættelse af den samlede hjælp sker dog først for den første hele kalendermåned, hvor en person modtager hjælp. Personer, der ansøger om og er berettiget til kontanthjælp fra f.eks. midten af en kalendermåned, er således først omfattet af kontanthjælpsloftet i den følgende hele kalendermåned.

Sidste beregning og nedsættelse af den samlede hjælp sker for den sidste hele kalendermåned, hvor en person modtager hjælp. Det betyder, at en person, der eksempelvis kommer i fuldtidsbeskæftigelse midt i måneden og dermed forlader kontanthjælpssystemet på dette tidspunkt, ikke vil være omfattet af kontanthjælpsloftet denne første halvdel af kalendermåned, i det omfang der beregnes supplerende hjælp.

En kalendermåned, hvor personen helt eller delvist har modtaget hjælp, herunder supplerende hjælp, indgår som en hel kalendermåned, hvis personen kan betragtes som modtager af hjælp alle månedens dage. Det vil eksempelvis være tilfældet, i en kalendermåned, hvor en modtager af hjælp efter §§ 22-25 i lov om aktiv socialpolitik, holder ferie med feriegodtgørelse en del af måneden, og i en kalendermåned, hvor en modtager af hjælp, har frasagt sig hjælpen en del af måneden, og der herefter fortsat består et forsørgelsesbehov. Ankestyrelsen har i principafgørelse 174-12 taget stilling til, at der er tale om en ubrudt kontanthjælpsperiode, når en kontanthjælpsmodtager har frasagt sig hjælpen i en del af måneden. I afgørelsen blev det blandt andet anført, at det afgørende er, at kontanthjælpsmodtageren står til rådighed for arbejdsmarkedet i perioden indtil afrejsen og ikke har andet forsørgelsesgrundlag for den kommende måned efter hjemkomsten fra ferieopholdet i udlandet. Der skal desuden være tale om et kortvarigt ferieophold, og kontanthjælpsmodtageren skal på forhånd have oplyst kommunen om udlandsopholdet. Derudover skal datoen for hjemkomsten til Danmark være fastlagt inden afrejsen.

7.2. Foreløbig beregning af loftet

Udbetaling Danmark skal forud for hver kalendermåned foretage en foreløbig beregning af den samlede hjælp og foreløbig nedsættelse af særlig støtte og boligstøtte på baggrund af oplysninger fra kommunen om særlig støtte, satsen for integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp, herunder om hjælpen bliver beregnet efter § 26, stk. 2, i lov om aktiv socialpolitik, og hvilket loft personen er omfattet af samt Udbetaling Danmarks egne oplysninger om den foreløbige bevilligede boligstøtte for måneden, jf. kontanthjælpsloftsbekendtgørelsens § 5. Boligstøtten, som udbetales forud og er foreløbig, indgår i loftsregningen for den samme kalendermåned, som kontanthjælpen og den særlige støtte udbetales for.

Dette betyder, at den forudbetalte boligstøtte for den første hele kalendermåned, i mange tilfælde vil nå at blive udbetalt, inden en foreløbig nedsættelse som følge af loftet har kunnet finde sted. Særligt for den første måned vil nogle borgere derfor få udbetalt for meget boligstøtte, som efterfølgende skal tilbagebetales, hvis boligstøtten nedsættes som følge af reglerne om kontanthjælpsloftet.

Udbetaling Danmark kan ikke ved udbetalingen af boligstøtte og særlig støtte have de endelige beløb, der skal indgå i loftsregningen. Baggrunden er, at boligstøtten er forudbetalt, at integrationsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp og særlig støtte er bagudbetalte, at indtægter indtjenes i løbet af måneden, og at den forudbetalte boligstøtte for måneden i første omgang beregnes foreløbigt efter månedsmodellen for boligstøtte. Beregningen af og nedsættelsen af boligstøtte og særlig støtte må således i første omgang foretages foreløbigt, og der foretages løbende en ny månedlig beregning af nedsættelsen af boligstøtte og særlig støtte som følge af loftet, samtidig med at Udbetaling Danmark genberegner boligstøtten, se nedenfor om ny beregning.

Den foreløbige beregning og eventuel nedsættelse foretages ved, at loftet for den enkelte fratrækkes satsen for integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp for den enkelte. Dette betyder, at der ved den foreløbige beregning og nedsættelse ikke udbetales særlig støtte eller boligstøtte, der er større end forskellen mellem loftsatsen og satsen for integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp.

Udbetaling Danmark skal foretage den foreløbige beregning af den samlede hjælp, der indgår under loftet, samt foretage den foreløbige nedsættelse af særlig støtte og boligstøtte i overensstemmelse med de oplysninger, som Udbetaling Danmark har fået fra kommunen. Det vil sige oplysninger om personens sats på integrationsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp og personens indplacering på loftet.

Idet borgeren allerede er blevet vejledt og har modtaget afgørelse fra kommunen om de oplysninger, der ligger til grund for den foreløbige beregning af den samlede hjælp, foretager Udbetaling Danmark ikke selvstændig partshøring i forbindelse med den foreløbige beregning og udbetaling.

Udbetaling Danmark sender en afgørelse om den foreløbige loftsberegning med klagevejledning.

Det er først i forbindelse med, at Udbetaling Danmark foretager den foreløbige loftsberegning, at modtageren af kontanthjælp m.v. får oplysning om, at den husstand, som boligstøtten ydes til, vil være omfattet af undtagelserne nævnt i lovens § 25 b, stk. 5, nr. 2 og 3, og kontanthjælpsloftsbekendtgørelsens § 2, stk. 3, nr. 3, litra a-d. Se nærmere om disse undtagelser under punkt 6.

7.3. Ny beregning af loftet

Udbetaling Danmark skal efter hver kalendermåned på baggrund af oplysninger fra indkomstregisteret og kommunen foretage en ny beregning for nedsættelse af den samlede hjælp for en måned, hvor der er foretaget foreløbig beregning og nedsættelse, jf. kontanthjælpsloftsbekendtgørelsens § 6, stk. 1, 1. pkt.

Månedens faktisk udbetalte integrationsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp mv. og den særlige støtte, som beregnes forud for loftsreduktionen, afhænger af eventuelle arbejdsindtægter m.v., men oplysninger om arbejdsindtægter vil først foreligge ved månedens udgang.

Kommunen videregiver oplysninger til Udbetaling Danmark om fradrag pr. udført arbejdstime efter loven § 31, fradragsfrie beløb efter lovens §§ 31 og 110, dansktillæg efter lovens § 22, stk. 4-8, og tilsvarende beløb til en ægtefælle eller samlever efter lovens § 26, stk. 2, og sanktioner efter lovens §§ 36-43, da disse oplysninger skal anvendes ved beregningen af loftet - og disse oplysninger fremgår ikke af indkomstregisteret.

Den genberegnete boligstøtte for en konkret måned foreligger som udgangspunkt to måneder efter udbetalingen af den foreløbige boligstøtte for denne måned. Den nye beregning af nedsættelsen af boligstøtte og særlig støtte som følge af loftet foretages samtidig med, at Udbetaling Danmark genberegner boligstøtten for den pågældende måned, jf. § 8 d i lov om individuel boligstøtte. Den nye beregning af nedsættelsen som følge af loftet foretages, uanset om genberegningen af boligstøtten medfører ændring af boligstøtten, idet arbejdsindtægter vil påvirke beregningen af loftet.

Resultater den nye beregning i ændrede beløb for henholdsvis særlig støtte og boligstøtte i forhold til den foreløbige beregning, regulerer Udbetaling Danmark i form af tillæg eller fratræk mellem særlig støtte efter § 34 i lov om aktiv socialpolitik og boligstøtte svarende til den nye beregning af nedsættelsen af den samlede hjælp for den pågældende måned, således at der opstår færrest mulige tilbagebetalingskrav, jf. kontanthjælpsloftsbekendtgørelsens § 6, stk. 2.

Det betyder eksempelvis, at hvis det viser sig ved den nye beregning, at der ved den foreløbige beregning er udbetalt for meget boligstøtte og for lidt særlig støtte i forhold til, hvad den nye beregning medfører, så skal Udbetaling Danmark først fratrække det for meget udbetalte boligstøtte og tillægge dette den for lidt udbetalte særlige støtte, førend der opgøres et eventuelt tilbagebetalingskrav over for borgeren.

Udbetaling Danmark regulerer mellem særlig støtte efter lovens § 34 og boligstøtte efter lov om individuel boligstøtte også i de situationer, hvor modtageren af boligstøtte er en anden person i husstanden end modtageren af hjælp efter §§ 22-25 i lov om aktiv socialpolitik.

Der kan i forbindelse med ny beregning af nedsættelsen som følge af loftet være pligt til partshøring efter § 19 i forvaltningsloven i de tilfælde, hvor den nye beregning medfører et tilbagebetalingskrav. Partshøringen skal følge principperne for partshøring, som anvendes i forbindelse med genberegning og efterregulering af boligstøtte efter lov om individuel boligstøtte.

Det betyder, at der foretages partshøring over ændringen af den nye beregning ved, at Udbetaling Danmark afsender en agterskrivelse, dvs. Udbetaling Danmark partshører ved at sende en foreløbig afgørelse, som Udbetaling Danmark agter at træffe, og som vil blive gennemført, medmindre borgeren gør indsigelse. Det skal fremgå tydeligt, at der er tale om en partshøring. Agterskrivelsen bør indeholde oplysninger om ændring af boligstøtten og/ eller særlig støtte og begrundelsen herfor. Herudover bør det fremgå tydeligt, at ændringen af beregningen vil blive gennemført som varslet, medmindre Udbetaling Danmark modtager bemærkninger inden for en nærmere angivet frist på minimum 8 dage.

7.4. Endelig beregning af loftet

Det fremgår af lovens § 25 c, stk. 6, og kontanthjælpsloftsbekendtgørelsens § 7, at Udbetaling Danmark skal foretage en endelig beregning af nedsættelse af den samlede hjælp i de enkelte måneder som følge af den årlige endelige efterregulering af boligstøtten efter kalenderårets udløb, jf. §§ 46 b og 47 i lov om individuel boligstøtte, og når øvrige oplysninger, der er nødvendige for endelig beregning af nedsættelsen, jf. lovens § 25 c, stk. 1 og 2, foreligger.

Øvrige oplysninger kan være oplysninger om arbejdsindtægter, sanktioner eller andre oplysninger, der er korrigeret.

Resultateren af den endelige beregning i ændrede beløb i forhold til de faktisk udbetalte beløb for henholdsvis særlig støtte og boligstøtte, regulerer Udbetaling Danmark i form af tillæg eller fratræk mellem særlig støtte efter § 34 i lov om aktiv socialpolitik og boligstøtte ligesom ovenfor anført under ny beregning, jf. kontanthjælpsloftsbekendtgørelsens § 7, stk. 2.

Der kan ved den endelige beregning af nedsættelsen som følge af loftet - helt svarende til ny beregning - være pligt til partshøring. Partshøringen skal følge principperne for partshøring, som anvendes i forbindelse med efterregulering af boligstøtte. Det betyder, at der foretages partshøring over ændringen af beregningen ved, at Udbetaling Danmark i forbindelse med den endelige beregning meddeler afgørelsen som en agterskrivelse, hvor modtageren har minimum 14 dage til at gøre indsigelse mod de nye oplysninger. For modtagere, som ikke henvender sig inden 14-dages fristens udløb, vil afgørelsen herefter blive effektueret uden yderligere meddelelser til borgeren. Agterskrivelsen forudsættes at opfylde kravene til afgørelser i forvaltningslovens § 22.

Det fremgår af kontanthjælpsloftsbekendtgørelsens § 14, at Udbetaling Danmark alene skal foretage den endelige beregning for kalenderåret 2016, hvis personen i løbet af perioden fra og med den 1. oktober til og med den 31. december 2016 har indgået i en husstand, hvor der er udbetalt boligstøtte til.

7.5. Ændret beregning

Personens samlede ydelsesbeløb har betydning for, hvilken loftsstørrelse personen er omfattet af. Hvis personens ydelsessats ændres, kan det have den virkning, at personens loftsstørrelse ændres. Loftsstørrelsen ændres først med virkning fra første hele kalendermåned efter, at personens ydelsessats er ændret. Dog fremgår det af lovens § 25 c, stk. 7, at personen i den situation skal stilles bedst muligt i relation til indplaceringen på loftsstørrelse i den måned, hvor ændringen af hjælpen efter aktivlovens §§ 22-25 indtræder, jf. tillige kontanthjælpsloftsbekendtgørelsens § 8, stk. 1. Det betyder, at en person, der f.eks. ændrer status til forsørger midt i måneden, for hele denne kalendermåned skal være omfattet af loftsstørrelse for forsørgere, mens en person, hvis barn bliver 18 år midt i en måned, fra den efterfølgende kalendermåned vil få ændret loftsstørrelse til ikke-forsørger, uagtet at selve kontanthjælpssatsen ændres på tidspunktet i måneden, hvor barnet fylder 18 år.

Det fremgår af kontanthjælpsloftsbekendtgørelsens § 8, stk. 2, at Udbetaling Danmark skal foretage en ændret loftsberegning i en kalendermåned, hvis udmålingen af hjælpen ændres som følge af øvrige ændringer i borgerens forhold.

8. Tilbagebetaling og opkrævning

Det er kommunen, der har kompetencen til at træffe afgørelse om tilbagebetaling og til at opkræve tilbagebetalingspligtige beløb efter lov om aktiv socialpolitik.

Kommunen opkræver tilbagebetalingspligtige ydelser i henhold til lov om aktiv socialpolitik, lov om kontantydelse og § 70 f, stk. 10, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats efter reglerne i bekendtgørelse nr. 309 af 30. marts 2016 om kommunernes opkrævning af tilbagebetalingskrav efter lov om aktiv socialpolitik, lov om kontantydelse og § 70 f, stk. 10, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Efter denne bekendtgørelse ydes der henstand til skyldnere, der modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp, kontanthjælp, ressourceforløbsydelse efter lov om aktiv socialpolitik eller kontantydelse efter lov om kontantydelse, ikke har andre indtægter end førtidspension eller ikke har en årlig nettoindkomst, der overstiger de minimumsgrænser for fastsættelse af afdragsordninger for henholdsvis personer med forsørgelsespligt over for børn og personer uden forsørgelsespligt over for børn, der er fastsat i Skatteministeriets bekendtgørelse om inddrivelse af gæld til det offentlige. Der kan dog opkræves et månedligt beløb, der fastsættes under hensyn til disse særlige omstændigheder, såfremt de har meget beskedne udgifter til f.eks. bolig eller særligt høje skattefradrag,

Efter lovens § 95, stk. 2, bortfalder tilbagebetalingskravet, når der er gået 3 år efter hjælpens ophør, uden at der har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet.

En person, der modtager særlig støtte efter § 34 i loven til dækning af udgifter til renter og afdrag vedrørende ejerboliger og andelsboliger, skal tilbagebetale hjælpen, jf. lovens § 92, stk. 1. Ægtefæller hæfter solidarisk for udbetalt særlig støtte efter § 34 i lov om aktiv socialpolitik til dækning af udgifter til renter og afdrag vedrørende ejerboliger og andelsboliger, uanset om støtten er ydet til den ene eller begge ægtefæller, og uanset om boligen er ejet af den ene eller begge ægtefæller, jf. § 92, stk. 2.

I de tilfælde, hvor der i forbindelse med bevilling af særlig støtte er truffet afgørelse om, at dele af den særlige støtte er tilbagebetalingspligtig, skal kommunen forud for opkrævning rette henvendelse til Udbetaling Danmark for at få oplyst, hvor stor en del af det tilbagebetalingspligtige beløb, der er blevet udbetalt efter nedsættelse af den samlede hjælp under loftet, idet nedsættelsen i den særlige støtte først foretages i den særlige støtte, der er tilbagebetalingspligtig.

Kommunen skal bl.a. også træffe afgørelse om tilbagebetaling efter lov om aktiv socialpolitik § 91, når en person mod bedre vidende uberettiget har modtaget ydelser efter loven, og når en person er omfattet af en sanktion efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. Kommunen kan endvidere træffe afgørelse om tilbagebetaling efter lovens § 93 om tilbagebetaling ved uforsvarlig økonomi m.v. og § 94 om tilbagebetaling i situationer med dobbeltforsørgelse.

I de tilfælde, hvor kommunen efterfølgende træffer afgørelse om tilbagebetalingspligt, må kommunen forud for afgørelse til borgeren rette henvendelse til Udbetaling Danmark for at få oplyst størrelsen af det udbetalte beløb i særlig støtte, således at dette kan indgå i det samlede krav med udbetalt kontanthjælp m.v.

Kommunen opkræver endvidere for meget udbetalt særlig støtte som følge af loftsberegningen, jf. kontanthjælpsloftsbekendtgørelsens § 11 i overensstemmelse med bestemmelserne i lov om aktiv socialpolitik og bekendtgørelse om kommunernes opkrævning af tilbagebetalingskrav efter lov om aktiv socialpolitik, lov om kontantydelse og § 70 f, stk. 10, i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats.

Udbetaling Danmark opkræver for meget udbetalt boligstøtte som følge af loftsberegningen efter reglerne i boligstøtteleven. Udbetaling Danmarks afgørelser om tilbagebetaling af boligstøtte på baggrund af beregningen af nedsættelsen af den samlede hjælp kan indbringes for Ankestyrelsen efter § 73 a i lov om individuel boligstøtte, jf. endvidere kontanthjælpsloftsbekendtgørelsens § 12, stk. 2.

9. Fordelingen af opgaver mellem kommunerne og Udbetaling Danmark og videregivelse af oplysninger

Kommunen træffer i de tilfælde, hvor der ikke allerede er taget stilling hertil, afgørelse om, hvorvidt en modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp kan anses for enlig eller samlevende, og indplacer personerne på loftsstørrelserne i lov om aktiv socialpolitik § 25 b, stk. 1-4, jf. § 25 d, stk. 1, i loven. Se endvidere punkt 3.

Dette indebærer, at afgørelser om indplacering på sats efter lovens §§ 22-25, indplacering på loftsstørrelser efter lovens § 25 b, stk. 1-4, samt afgørelser om samliv efter lovens § 25 b, stk. 8, kan påklages til Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, jf. § 98, stk. 1, 1. pkt. i loven.

Kommunen skal endvidere vurdere berettigelsen til særlig støtte samt beregne størrelsen af den særlige støtte, jf. lovens § 34, stk. 6, 1. pkt., hvorefter denne oplysning videregives til Udbetaling Danmark med henblik på, at Udbetaling Danmark foretager selve udbetalingen, jf. lovens § 34, stk. 6, 2. pkt.

For at administrationen af reglerne om kontanthjælpsloftet kan blive så effektiv og enkel som mulig er udbetalingen af særlig støtte flyttet til Udbetaling Danmark, således at de ydelser, der reduceres på grund af kontanthjælpsloftet, udbetales af Udbetaling Danmark.

Kommunen vejleder en modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp om, at oplysningerne om personens hjælp efter lovens §§ 22-25 og oplysninger, der har betydning for beregningen af denne, samt eventuel tildeling af særlig støtte efter lovens § 34 og personens konkrete indplacering på loftsstørrelserne i lovens § 25 b, stk. 1-4, videregives til Udbetaling Danmark med henblik på beregning og nedsættelse af den samlede hjælp efter lovens § 25 c. Kommunen vejleder endvidere om, hvilken betydning loftsstørrelserne i lovens § 25 b, stk. 1-4, har for udbetalingen af særlig støtte efter lovens § 34 og boligstøtte efter boligstøtteleven, jf. lovens § 25 d, stk. 2.

Det betyder, at kommunen vil skulle videregive oplysninger til Udbetaling Danmark om en persons ydelsessats og eventuelle aktivitets-, barsels-, eller bidragstillæg samt eventuelle danskstillæg og tilsvarende beløb til ægtefælle/samlever efter lovens § 26, stk. 2, sanktioner, nedsættelse efter 225-timersreglen og/eller arbejdsindtægter og -timer, loftsstørrelsen efter lovens § 25 b, stk. 1-4, samt den beregnede hjælp og særlig støtte, jf. lovens § 25 b, stk. 5, nr. 1 og 2.

Kommunen skal videregive oplysning om sanktioner til Udbetaling Danmark. Dermed sikres det, at loftet ikke genberegnes automatisk ved sanktionering med den virkning, at en person får fyldt op med særlig støtte efter § 34 og boligstøtte efter lov om individuel boligstøtte. Det er ikke intentionen, at sanktioner skal give plads under loftet.

Det betyder endvidere, at borgeren i forbindelse med kommunens afgørelse skal vejledes om, at borgeren alene kan modtage den boligstøtte og eventuel særlig støtte, der kan indeholdes i differencen mellem personens ydelse i kontanthjælpssystemet og den konkrete loftsstørrelse, og at de oplysninger om ydelse og loftsstørrelse, der videregives til Udbetaling Danmark, vil danne grundlag for den foreløbige beregning og udbetaling af boligstøtte og særlig støtte.

Udbetaling Danmark varetager opgaven med beregningen af loftet; det vil sige beregningerne for nedsættelsen af den samlede hjælp, samt varetager opgaven med udbetaling af særlig støtte, og videregiver de nødvendige oplysninger til kommunen. Udbetaling Danmarks afgørelser herom kan indbringes for Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg, jf. lovens § 98, stk. 1, 2. pkt.

Udbetaling Danmark skal vejlede en modtager af integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp om, at der i forbindelse med nedsættelse af den samlede hjælp eventuelt vil skulle videregives følsomme personoplysninger til den person i ansøgerens husstand, der er modtager af boligstøtten. Boligstøttemodtageren i husstanden vil således kunne modtage oplysninger om såvel kontanthjælpens størrelse samt loftets størrelse og tillige eventuelle arbejdsindtægter, sanktioner og manglende opfyldelse af kravet

om 225 timers ordinært og udstøttet arbejde inden for de seneste 12 kalendermåneder, der har betydning for udbetaling af boligstøtte.

Det vurderes, at de nævnte videregivelser af oplysninger, hvor der er tale om følsomme personoplysninger, kan ske i medfør af persondatalovens § 8, stk. 3, idet videregivelsen af oplysningerne til boligstøttemodtageren vurderes at være et nødvendigt led i sagens behandling.

10. Generel vejledning om loftet inden den 1. oktober 2016

Loftet trådte i kraft den 1. april 2016 og får virkning seks måneder senere – den 1. oktober 2016. Loftet gælder for alle modtagere af integrationsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp, der allerede modtager hjælpen forud for loftets virkningstidspunkt, og personer, der ansøger om integrationsydelse, uddannelseshjælp og kontanthjælp fra 1. oktober 2016.

Personer, der modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp forud for den 1. oktober 2016, skal vejledes om virkningen af kontanthjælpsloftet før dette tidspunkt. Personer, der har søgt om hjælp den 1. juli 2016 eller tidligere, skal være vejledt om loftet senest tre måneder før 1. oktober 2016, det vil sige den 1. juli 2016.

Personer, der søger om hjælp efter den 1. juli 2016, skal vejledes om loftet ved ansøgningstidspunktet. Vejledningen om loftets virkninger er en betingelse for, at virkningerne af loftet kan indtræde for de personer, der modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp forud for den 1. oktober 2016. Således vil en person, der ikke er blevet vejledt om virkningerne af de øvre grænser for den samlede hjælp i overensstemmelse med de angivne tidsfrister, ikke blive omfattet af kontanthjælpsloftet pr. 1. oktober 2016. Der kan først træffes afgørelse om nedsættelsen eller bortfald af boligstøtte og/eller særlig støtte som følge af loftet, når den pågældende har modtaget denne vejledning, og den angivne tidsfrist herefter er forløbet.

Det skal understreges, at vejledningen er et kommunalt ansvar. Personer, der ansøger om hjælp efter den 1. juli 2016 skal modtage en vejledning om virkningerne af loftet i forbindelse med ansøgningen. Denne vejledning skal være generel information om, hvad de nye regler om kontanthjælpsloftet indebærer, men ikke en konkret afgørelse om, hvilken loftsstørrelse m.v. den enkelte har.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, den 29. juni 2016

BENT NIELSEN

/ Anders Elbo